

T. B. M. M. (S. Sayısı : 299)

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/485)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

20 . 9 . 1988

Sayı : K. K. Gn. Md. 07/101-2189/03572

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 19.7.1988 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

G E R E K Ç E

30 Nisan 1987 tarihinde Ankara'da parafe edilen «Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesi» 12 Nisan 1988 tarihinde Polonya'da imzalanmıştır.

Söz konusu Sözleşme, her iki ülke arasındaki ekonomik işbirliği ve turizm faaliyetlerinin artmasından doğan hukukî ve adli meselelerin çözümlenmesinde kolaylıklar sağlamak ve dostluk bağlarını pekiştirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adî Yardımlaşma Sözleşmesi altı bölüm halinde 25 maddeden oluşmaktadır. Bu maddelerde evvelâ, her iki ülke vatandaşlarına eşit muamele, adli mercilere başvuruda kolaylık gibi hususlar düzenlenmiştir. Merkezî makam olarak, her iki devletin Adalet bakanlıkları görevli kılınmıştır.

Adli yardımlaşma taleplerinin neleri ihtiva edeceği, tercümesinin hangi dilde yapılacağı gibi hususlar Sözleşmede düzenlenmiştir.

Tebliğat işlemleri sebebiyle, tebligatı yapan ülke makamlarınca hiçbir masraf talep edilmeyeceği öngörülmüş istinabe icrasının da her ne mahiyette olursa olsun vergi vesair masraf tediyesine yol açmayacağı hüküm altına alınmıştır.

Sözleşmenin önemli bir bölümü de, taraflardan birinin mahkemesince verilmiş kararların diğer taraf ülkesinde tanınmasını ve tenfizini düzenleyen bir adli yardımlaşma sistemine ayrılmıştır. Bu bölüm, 20 Mayıs 1982 tarih ve 2675 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanunun yabancı mahkeme kararlarının tenfizi ve tanınmasına paralel hükümler ihtiva etmektedir.

Sözleşmenin son hükümleri yürürlükte ilgili hususları düzenlemektedir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No. : 1/485

Karar No. : 23

13 . 10 . 1988

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanması Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı Adalet ve Dışişleri Bakanlıkları Temsilcilerinin de katılmalarıyla Komisyonumuzca incelenip görüşülmüş, gerekçesi uygun görülerek maddelerine geçilmesi kabul edilmiş ve Tasarı Bakanlar Kurulundan gelen şekli ile aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Alpaslan Pehlivanlı
Ankara

Kâtip
Gökhan Maraş
Kırşehir

Üye
Abdullah Ulutürk
Aydın

Üye
Mehmet Çevik
Ankara

Üye
Hasan Tanrıöver
Gaziantep

Üye
Ali Haydar Erdoğan
İstanbul

Üye
Murat Başesgioğlu
Kastamonu

Üye
Eyüp Cenap Gülpınar
Şanlıurfa

Sözcü
A. Reyhan Sakallıoğlu
Sakarya

Üye
Ledin Barlas
Adana

Üye
Kâmil Ateşoğulları
Ankara

Üye
Mustafa Cumhuri Ersümer
Çanakkale

Üye
Naim Geylani
Hakkâri

Üye
Mehmet Onur
Kahramanmaraş

Üye
Yılmaz Altuğ
Sivas

Üye
Muhittin Karaman
Gümüşhane

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

Esas No. : 1/485

Karar No. : 7

28 . 11 . 1989

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 22.11.1989 tarihli I-3/4 sayılı Birleşiminde Adalet Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Gerekçesinde de belirtildiği gibi iki ülke arasındaki ekonomik işbirliği ve turizm faaliyetlerinin artmasından doğan hukukî ve adli meselelerin çözümlenmesinde kolaylıklar sağlamak amacıyla hazırlanan Sözleşme Tasarısı Komisyonumuzca da uygun mütalaa edilmiş ve aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü
<i>Adnan Tutkun</i>	<i>M. Cavit Kavak</i>
<i>Amasya</i>	<i>İstanbul</i>
Kâtip	Üye
<i>Ali Rifki Atasever</i>	<i>Onural Şeref Bozkurt</i>
<i>Tekirdağ</i>	<i>Ankara</i>
Üye	Üye
<i>Baki Durmaz</i>	<i>M. Tahir Köse</i>
<i>Afyon</i>	<i>Amasya</i>
Üye	Üye
<i>Gösel Kalaycıoğlu</i>	<i>Fethi Çelikbaş</i>
<i>Ankara</i>	<i>Burdur</i>
Üye	Üye
<i>Fuat Atalay</i>	<i>H. Cahit Aral</i>
<i>Diyarbakır</i>	<i>Elazığ</i>
Üye	Üye
<i>Mustafa Kalemli</i>	<i>İsmail Cem</i>
<i>Kütahya</i>	<i>İstanbul</i>
Üye	Üye
<i>Ali Tanrıyar</i>	<i>Abdolvahap Dizdaroğlu</i>
<i>İstanbul</i>	<i>Mardin</i>

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 12 Nisan 1988 tarihinde Varşova'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

19 . 7 . 1988

	Başbakan
	<i>T. Özal</i>
Devlet Bak. Başbakan Yrd.	Devlet Bakanı
<i>İ. K. Erdem</i>	<i>K. Oksay</i>
Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı
<i>M. Yazar</i>	<i>K. İnan</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>A. Bozer</i>	<i>Y. B. Özal</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>A. Kahveci</i>	<i>M. Yazar</i>
Devlet Bakanı V.	Adalet Bakanı
<i>A. Kahveci</i>	<i>M. Topaç</i>
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
<i>E. Vuralhan</i>	<i>M. Kalemli</i>
Dışişleri Bakanı	Maliye ve Gümrük Bakanı
<i>A. M. Yılmaz</i>	<i>A. K. Alptemoçin</i>
Millî Eğt. Gençlik ve Spor Bakanı	Bayındırlık ve İskan Bak.
<i>H. C. Güzel</i>	<i>İ. S. Giray</i>
Sağ. ve Sos.Yard. Bak.	Ulaştırma Bakanı
<i>N. Kitapçı</i>	<i>E. Pakdemirli</i>
Tarım Orman ve Köyîşleri Bak.	Çalışma ve Sos. Güvenlik Bak.
<i>H. H. Doğan</i>	<i>İ. Aykut</i>
Sanayi ve Ticaret Bakanı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bak. V.
<i>Ş. Yürür</i>	<i>K. Oksay</i>
Kültür ve Turizm Bakanı	
<i>M. T. Tütüz</i>	

**ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN**

Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Halk Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE POLONYA HALK CUMHURİYETİ ARASINDA HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA SÖZLEŞMESİ

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

ve

Polonya Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi

İki ülke arasındaki dostluk bağlarını pekiştirmek ve hukukî ve ticarî konularda karşılıklı adli yardımlaşmayı egemenlik, millî bağımsızlık, haklarda eşitlik ve içişlerine karışmama ilkelerine dayanarak düzenlemek arzusuyla,

Hukukî ve Ticarî Konularda bir Adli Yardımlaşma Sözleşmesi imzalamaya karar vermişler ve bu hususta tam yetkili olarak aşağıdakileri seçmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı :

Adalet Bakanı

Sayın Mahmut Oltan SUGURLU

Polonya Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi :

Adalet Bakanı

Sayın Lech DOMERACKI,

Bu kişiler selahiyetnamelerini karşılıklı olarak tetkiki ile usulüne uygun bulmalarını müteakip aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır :

BÖLÜM I

GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

1. Âkit Taraflardan birinin vatandaşları, diğerinin ülkesinde şahıslarının, mallarının ve menfaatlerinin adli ve kanunî korunması hususlarında bu Devlet vatandaşları ile aynı haklara sahiptirler.

2. Âkit Taraflardan birinin vatandaşları, diğer Âkit Tarafın ülkesinde, hak ve menfaatlerinin takibi ve korunmasında hukukî ve ticarî konularda yetkili mahkemelere ve diğer yetkili makamlara bu Âkit Tarafın vatandaşlarının tabi olduğu aynı şart ve formalitelerle serbestçe müracaat hakkına sahip olacaklardır.

3. Âkit Taraflardan birinde merkezi olan ve bu Tarafın mevzuatına uygun biçimde kurulmuş tüzelkişiler mezkûr Sözleşmenin hükümlerinden uygulanabildiği ölçüde yararlanabilirler.

Madde 2

Ticarî ve hukukî konularda yetkili makamlar adli yardım taleplerini Adalet Bakanlıkları kanalıyla gönderirler. Bu yöntem, yetkili adli makamlarının doğrudan yazışmalarını ve diplomatik yolu kullanılmasını engellemez.

Madde 3

Âkit Tarafların Adalet Bakanlıkları, talep üzerine, ülkelerinde yürürlükteki hukuk, Âkit Tarafların yetkili makamlarının kanun hükümlerini nasıl yorumladıkları, en önemli yasama tasarrufları ve ihtiyaç halinde, belli hukukî meseleler hakkında birbirlerine bilgi vereceklerdir.

BÖLÜM 2 ADLI YARDIMLAŞMA

Madde 4

1. Âkit Taraflar karşılıklı olarak hukukî ve ticarî konularda adli yardımlaşma sağlamayı taahhüt ederler.

2. Adli yardımlaşma, özellikle, belgelerin gönderilmesi, keşif yapılması, tarafların, şahitlerin ve uzmanların dinlenmesi gibi usule mütedair kararların icrasını kapsar.

Madde 5

1. Adli yardımlaşma talebi aşağıdaki hususları içerir :

a) Talepte bulunan ve talep edilen makamların adı;

b) Olayın konusu;

c) Tarafların isim ve soyadları, daimî veya geçici ikametgâhları, uyrukları ve meslekleri;

d) Tarafların vekillerinin isim, soyad ve adresleri;

e) Talebin konusu ve icrasına gerekli bilgileri.

2. Adli yardımlaşma talepleri ve buna ekli belgeler, bunları gönderen makam tarafından imzalanmış olmalı ve resmî mührünü taşımaktadır.

Madde 6

1. Talep edilen makam, adli yardım talebinin yerine getirilmesi sırasında, kendi Devletinde yürürlükte olan kanun hükümlerini uygular. Bununla birlikte, talepte bulunan Âkit Tarafın isteği üzerine, talepte bulunulan Taraf, kendi kanunlarına aykırı olmamak şartıyla diğer Âkit Tarafın usul hükümlerini uygulayabilir.

2. Talep edilen makam adli yardım talebini yerine getirmekte yetkili değilse, söz konusu talebi yetkili makama iletir ve bundan talepte bulunan makamı haberdar eder.

3. Talepte bulunulan makam adli yardım talebinin yerine getirilmesinden sonra dosyayı talepte bulunan makama iletir veya talebin yerine getirilememesi durumunda neden yerine getirilemediğinin sebeplerini bildirir.

Madde 7

1. Talep edilen Tarafın dilinde kaleme alınmış veya bu Tarafın diline uygunluğu tasdik edilmiş bir tercüme havi olmaları halinde tebligatlar, talep edilen makam tarafından kendi Devletinde bu konuyu düzenleyen hükümlere uygun olarak yerine getirilir. Aksi halde, talep edilen makam, ancak muhatap almayı kabul ettiği takdirde tebligatı muhatabına yapabilir.

2. Tebligat talebi, muhatabın tam adresini ve tebliğ edilecek evrakı göstermelidir.

3. Tebligat talebinde belirtilen adrese evraklar tebliğ edilemediği takdirde, talep edilen makam muhatabın tam adresini tespiti yararlı tedbirleri alacaktır. Bu adresin tespit edilmesinin imkânsızlığı halinde, talep edilen makam talep eden makama bilgi verir ve tebliğ edeceği evrakları bu makama iade eder.

Madde 8

Tebliğat alındısı talep edilen Tarafın yürürlükteki yasalarına göre tanzim edilir. Tebliğat alındısında tebliğ tarihi ve yeri bulunmalıdır.

Madde 9

Talep edilen Âkit Taraf kendi topraklarında adli yardımlaşma sebebiyle yapılan bütün masrafları üstlenir ve bu masrafların ödenmesini talep etmez.

Madde 10

1. Bir adli yardım talebinin yerine getirilmesi, talep edilen Tarafın egemenliği, güvenliğine veya kamu düzenine zarar vermesi halinde reddedilebilir.
2. Bir adli yardım talebinin herhangi bir sebeple yerine getirilememesi halinde, talep edilen makam neden yerine getirilemediğini de belirterek evrakı iade eder.

Madde 11

1. Bu Sözleşmenin 7 nci maddesinin 1 inci fıkrasında ve 12 nci maddesinde belirtilen hususlar hariç, adli yardım talepleri ve buna ekli belgeler talep edilen ülkenin dilinde veya Fransızca olarak yapılmış onaylı birer tercümesini de ihtiva etmelidir.
2. Tercümenin tasdiki talepte bulunan makam, yeminli bir tercüman, bir noter veya Âkit Tarafların diplomatik veya konsolosluk memurları tarafından yapılabilir.
3. Adli yardım taleplerinin icrası talep edilen Tarafın dilinde yapılır.

**BÖLÜM 3
BELGELER**

Madde 12

Âkit Taraflardan birinin mahkemeleri veya diğer yetkili makamlarının talebi üzerine, diğer Taraf, talebi yapan Tarafın vatandaşlarının ahvali şahsiyelerine mütedair suretleri, şahsî işlerine ve menfaatlerine ilişkin diğer belgeleri tercümesiz ve ücretsiz gönderir.

Madde 13

1. Âkit Tarafların birinin ülkesinde yetkili makamlar tarafından tanzim edilmiş, verilmiş veya onaylanmış ve resmî mühür taşıyan belgeler ile bunların onaylı örneği veya suretlerinin diğer Âkit ülkenin topraklarında tasdike ihtiyacı yoktur.
2. Âkit Taraflardan birinin topraklarında düzenlenen resmî senetler, diğerinin topraklarında düzenlenen resmî senetlerle aynı ispat kuvvetine sahiptir.

**BÖLÜM 4
TEMİNATTAN MUAFİYET VE ADLİ MASRAFLAR**

Madde 14

Diğer Tarafın topraklarında ikamet eden veya geçici olarak bulunan ve diğer Âkit Tarafın mahkemelerine başvuran Âkit Taraflardan birinin vatandaşları, salt yabancı olmalarından veya bu Tarafın ülkesinde ikametgâhları veya meskeni olmamalarından ötürü teminat akçesi vermekle yükümlü tutulamazlar.

Madde 15

1. Âkit Taraflardan birinin vatandaşları, diğer Tarafın mahkemeleri önünde bu Âkit Tarafın vatandaşları gibi adli harç ve masraftan muaf olmaktan ve aynı şart ve vüsatta ücretsiz adli müzaharetten faydalanırlar.

2. Bu adli yardım ve adli müzaheret icra işlemleri dahil davanın tüm işlemlerine uygulanır.

3. Âkit Taraflardan birinin yasal hükümleri uyarınca harç ve masraflardan muaf olmaktan yararlanan vatandaşlar, diğer Tarafın ülkesinde aynı davanın usule ilişkin işlemleri dolayısıyla bu muafiyetten yararlanırlar.

Madde 16

1. Şahsî, ailevî ve malvarlığı durumuna mütedair belge, talep edenin ikametgâhının veya meskeninin bulunduğu Âkit Tarafın yetkili makamları tarafından verilmelidir.

2. Şayet talep edenin Âkit Tarafların birinde veya diğerinde ikametgâhı veya meskeni bulunmuyor ise, diplomatik misyon veya konsolosluk söz konusu belgeyi kendisine verebilir.

3. Adli harç ve masraflardan muafiyet talebini karara bağlayacak adli makam, İşbu Sözleşmenin 2 nci maddesinde öngörülen yöntemi izleyerek, bu belgeyi vermiş makamdan tamamlayıcı bilgi talep edebilir.

Madde 17

Âkit Taraflardan birinin mahkemesi, diğer Âkit Tarafın ülkesinde ikametgâhı veya meskeni bulunan bir şahsın belirli bir usul işlemini tamamlaması için bir müddet tespit ederse, bu süre, evrakın muhatabına tebliğ tarihinden itibaren işlemeye başlar.

BÖLÜM 5

KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ

Madde 18

Bu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra verilmiş hukukî ve ticarî konulardaki adli kararlar ve vukubulan sulhler, karar olarak kabul edilir.

Madde 19

Âkit Taraflardan herbiri, diğer Âkit Tarafın ülkesinde verilmiş aşağıdaki kararları, bu Sözleşmede öngörülen şartlar altında tanıyacak ve tenfizine müsaade edecektir.

- a) Hukukî ve ticarî konularda verilmiş adli kararlar;
- b) Zararın tazmini konusuna ilişkin olarak cezaî konularda verilmiş adli kararlar;
- c) Hukukî ve ticarî konularda hakem mahkemeleri tarafından verilmiş kararlar.

Madde 20

19. Maddede belirtilen kararlar, aşağıdaki şartları haiz olmaları halinde diğer Âkit Tarafın ülkesinde tanınır ve tenfiz edilir :

- a) Karar, kararın alındığı Âkit Tarafın topraklarındaki kanunlara göre kesilmiş ve icra edilebilir olmalıdır.
- b) Kararın alınmış olduğu Âkit Taraftaki Makam, icrasının talep edildiği ülkedeki Âkit Tarafın kanunlarına göre yetkili olmalıdır.
- c) Kararın verilmiş olduğu topraklardaki Âkit Tarafın Kanunlarına göre, davayı kaybeden Taraf usulüne uygun surette mahkemeye davet edilmiş olmalıdır.

d) Taraflar, müdafaa hakkından mahrum edilmemiş bulunmalı ve mahkemeye usulüne uygun surette davet edilmiş olmalı ve mahkemede bir davayı takip veya müdafaa etmeye imkânsızlıkları halinde temsil edilebilmelidirler.

e) Kararın tenfiz edileceği Âkit Taraf ülkesinde, aynı usulü muhakeme çerçevesinde ve aynı Taraflar arasında, daha önceden alınıp kesinleşmiş bir adli veya hakem kararı bulunmamalıdır.

f) Aynı Taraflara, aynı sebebe ve aynı konuya sahip olup bu Âkit Tarafın kaza organında açılmış bir dava bulunmamalıdır.

g) Kararın tanınacağı veya tenfiz edileceği ülkedeki Âkit Tarafın kanunlarına göre, bu Tarafın kanunlarının uygulanmasının gerekeceği durumlarda karar ancak,

1) Şayet bu kanunlar gerçek bir şekilde tatbik edilmişse yahut,

2) Diğer Âkit Tarafın tatbik edilecek kanunları bu kanunlardan esas itibariyle farklı değilse,

Tanınır ve tenfiz edilir.

h) Kararın tanınmasının ve tenfizinin yapılacağı topraktaki Âkit ülkenin hukuki düzeni ile kamu düzeninin temel prensiplerine aykırı olmamalıdır.

Madde 21

Hakem mahkemesi kararları, şayet, (f) fıkrası hariç 20 nci maddede belirtilen şartlar dışında, aşağıdaki koşulları ihtiva ediyor ise tenfiz edilir :

a) Karar, belli bir ihtilafta, hakem mahkemesinin yetkisini tespit eden yazılı bir mutabakat uyarınca verilmiş veya belirli bir hukuki münasebetten kaynaklanan müstakbel ihtilaflar için olup hakem mahkemesi mutabık kalınan selahiyet çerçevesinde kararını vermiş olmalıdır.

b) Bir hakem mahkemesinin selahiyetinin tanınmasına ilişkin yazılı mutabakat, kararın tenfiz edileceği ülkedeki Âkit Tarafın kanunlarına göre geçerlidir.

Madde 22

1. Tanıma veya icra yetkisi talebi, bu Sözleşmenin 2 nci maddesinin hükümlerine uygun olarak kararın tenfizinin gerektiği ülkedeki Âkit Tarafın yetkili adli makamına doğrudan yapılabilir.

2. Talebe aşağıdaki bilgiler eklenmelidir :

a) Kararın sureti veya aslına uygunluğu tasdik edilmiş kopyası ve kararın kendisinden açık bir şekilde anlaşlamadığı takdirde, kararın kesinleşmiş olup icra kuvvetine haiz olduğunu tevsik eden bir belge;

b) Aleyhinde karar alınan Tarafın usulüne uygun surette mahkemeye davet edildiğini ve imkânsızlık halinde mahkeme önünde muteber şekilde temsil edilebileceğini tevsik eden bir belge;

c) Yukarıda (a) ve (b) fıkralarında belirtilen belgelerin ya kararın icra edileceği ülkedeki Âkit ülkenin diline ya da Fransızca olarak yapılmış tasdikli tercümesi,

3. Hakem mahkemesinin kararında icra talebinde bulunulmuş ise, bu talep, ikinci paragrafın (c) fıkrasına göre yerine getirilecek şekilde, uzlaşmanın veya uzlaşma maddesinin tasdikli bir tercümesini ihtiva etmelidir.

Madde 23

1. Diğer Ākit Tarafça verilen tenfiz kararı ve kararın yerine getirilmesine mütedair usule, kararın tenfiz edileceği ÷lkedeki Ākit Tarafın kanunu uygulanır.

2. Bu uygulamada, adli makam sadece bu Sözleşmede belirtilen şartların yerine getirilip getirilmediğini kontrol eder.

Madde 24

Bu Sözleşmenin kararların tenfizi hakkındaki hükümleri, Ākit Tarafların para havalesine veya adli bir icradan dolayı elde edilen eşyaların ÷lke dışına çıkarılmasına ilişkin hükümlerine hael getirmez.

BÖLÜM 6
SON HÜKÜMLER

Madde 25

1. Bu Sözleşme onaylanacak ve Ankara'da yapılacak onay belgelerinin teatisinden 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

2. Bu Sözleşme süresiz olarak aktedilmiştir. Ākit Taraflardan herbiri tarafından diplomatik yoldan feshedilebilir. Bu durumda, Sözleşme, fesih tarihinden altı ay sonra yürürlükten kalkacaktır.

İşbu Sözleşme, Ākit Tarafların tam yetkili temsilcileri tarafından imzalanıp mühürlenmiştir.

Varşova'da tarihinde üç lisanda Türkçe, Lehçe ve Fransızca olarak ikişer nüsha halinde tanzim edilmiş olup bu metinler aynı derecede geçerlidir. Anlaşmazlık halinde, Fransızca metin geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANI ADINA
Mahmut Oltan SUNGURLU

POLONYA HALK CUMHURİYETİ
DEVLET KONSEYİ ADINA
Lech DOMERACKI

